

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 21. do 31. avgusta 2013

OBVESTILO

Po 20. avgustu je bilo z dežjem prekinjeno več kot dvomesečno sušno obdobje. Temperature zraka so se spustile, vročinski stres je popustil, a je bilo zabeleženih še vedno precej toplih dni, ko je najvišja dnevna temperatura zraka presegla 25 °C. Padavine so napolnile površinski sloj tal. Največja škoda po suši se je pokazala na večini poletnih poljščin, na tleh s slabo vodno retenzijo. Posledice suše so bile vidne tudi v trajnih nasadih.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Zadnja avgustovska dekada nam je končno prinesla padavine. Zabeleženih je bilo od 6 do 8 padavinskih dni, večinoma 7. V večjem delu države je padlo do 65 mm dežja, na Obali, Krasu, v Vipavski dolini, Slovenski Istri in v večjem delu Štajerske do 50 mm, na Krško-Brežiškem do 80 mm, prav tako tudi na severozahodu države, v visokogorju do 130 mm. Padavine povprečnih vrednosti niso dosegle v osrednji Sloveniji, v centralnem delu zahodne Slovenije ter na Pohorju in Kozjaku. Največje odstopanje je bilo zabeleženo v Prekmurju, več kot 40 % glede na dolgoletno povprečje, ter v večjem delu Dolenjske, kjer je bilo za petino več dežja. Najnižje temperature zraka so bile po nižinah od 8 do 12 °C, na Koroškem 7 °C in na Obali do 13 °C, najvišje pa so se povzpele nad 27 °C, na Koroškem do 25,7 °C, na Primorskem do 30,7 °C. Kljub ohladitvi je bilo še kar nekaj toplih dni, ko je najvišja dnevna temperatura zraka presegla 25 °C, od 3 do 5, v Biljah 9, v Portorožu pa kar vsak dan zadnje dekade. Temperature zraka so bile skoraj povsod po državi nad dolgoletnim povprečjem. V večjem delu južne in osrednje Slovenije od 0,5 do 1 °C, z izjemo Obale, kjer so bile višje do 0,5 °C. V severnem delu države so bile višje do 0,5 °C z izjemo Alp, kjer so bile podpovprečne. Prav tako so bile nižje od povprečja na Krško-Brežiškem območju ter na območju Kozjaka.

Napoved izdana: 03.09.2013

IZHLAPEVANJE IZ TAL IN RASTLIN

Povprečne dekadne vrednosti izhlapevanja so se gibale okrog 3 mm, v Vipavski dolini do okrog 4 mm, na Obali do 4,7 mm. Najvišje vrednosti so le še na Primorskem občasno presegle 5 mm, v Biljah 2-krat, v Portorožu pa 4-krat. Najvišja dosežena vrednost je bila 6,7 mm.

VODNA BILANCA

Vodna bilanca tretje avgustovske dekade je bila negativna le na Obali in v Slovenski Istri, primanjkljaj je dosegal do 10 mm. Nizka vodna bilanca, do 20 mm je bila na Notranjskem in Goriškem ter na osrednjem Štajerskem. Na Dolenjskem je dosegala do 50 mm, v Zgornje Soški dolini in na Zgornjem Gorenjskem tudi več. Sicer pa je bila v osrednji Sloveniji in v Prekmurju od 20 do 30 mm. Kljub deževni dekadi je bila vegetacijska vodna bilanca, z izjemo višinskih predelov, negativna.

STANJE RASTLIN

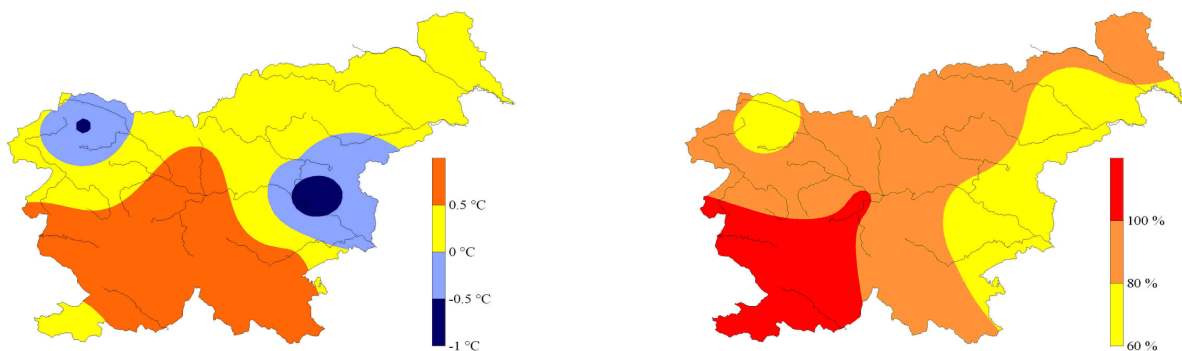
Po 20. avgustu je bilo z deževnim obdobjem prekinjeno več kot dvomesečno sušno obdobje. Spet se je z vodo napolnil površinski sloj tal. Ni pa se zmanjšal kumulativni primanjkljaj vode v letošnjem poletju. Popustil je vročinski stres. Na koruzi, krompirju in na hmelju je škoda po suši in vročini nepopravljiva. Razmere so se popravile le na območjih, kjer je bila poškodovanost manjša, predvsem na tleh z boljšo zadrževalno sposobnostjo in večjo vsebnostjo humusa. Posledice suše so ostale vidne tudi v trajnih nasadih, kjer se plodovi niso razvili oziroma so odpadli. Ponekod pa se je izsušeno koščičasto sadje po dežju spet napelo, vendar je dozorevanje moteno in močno presega normalno dinamiko zorenja. Mokra tla so ugodno vplivala na ozelenitev travinja in vznik strniščnih posevkov, ki pa jih marsikje zaradi vročine in suše niso uspeli pravočasno posejati.

Kumulativna vodna bilanca je od začetka vegetacijske sezone do konca avgusta še vedno presegala različne razrede suhosti. Najslabše stanje je še vedno na Obali, kjer je vegetacijski vodni primanjkljaj že večji od 400 mm, v severovzhodni Sloveniji in v večjem delu Štajerske, kjer bilanca kaže primanjkljaj med 300 in 340 mm, kar pomeni zelo suho stanje. Okoli 200 mm je primanjkljaj velik tudi na Dolenjskem in celjskem. Razmere so se najbolj popravile na severozahodu države in delu osrednje Slovenije ter v pasu jugovzhodne Slovenije, kjer je bilo največ padavin v zadnjih padavinskih dogodkih.

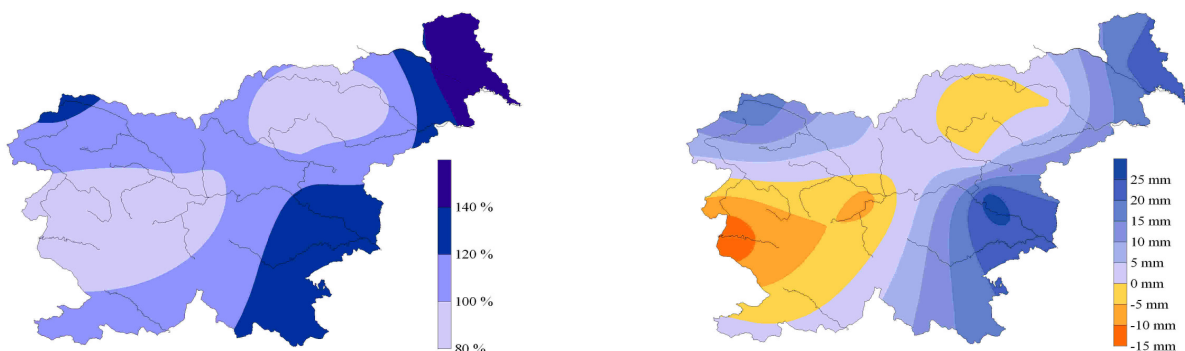
V primorski vinorodni deželi vinska trta dozoreva, trgatve zgodnejših sort se bo vsak čas pričela. Iz drugih vinorodnih dežel pa poročajo o kasnejšem zorenju kot leta 2012. Kasnejše od povprečja je tudi zorenje plodov nekaterih samoniklih rastlin, na primer gloga in črnega bezga. Po suši posušeno listje dreves je odpadlo, drugod se je stanje popravilo, tako da posledic suše na drevesih skoraj ni več opaziti.

Odklon temperature zraka (levo) in ur sončnega obsevanja (desno) v 3. dekadi avgusta 2013 od povprečja (1971-2000)

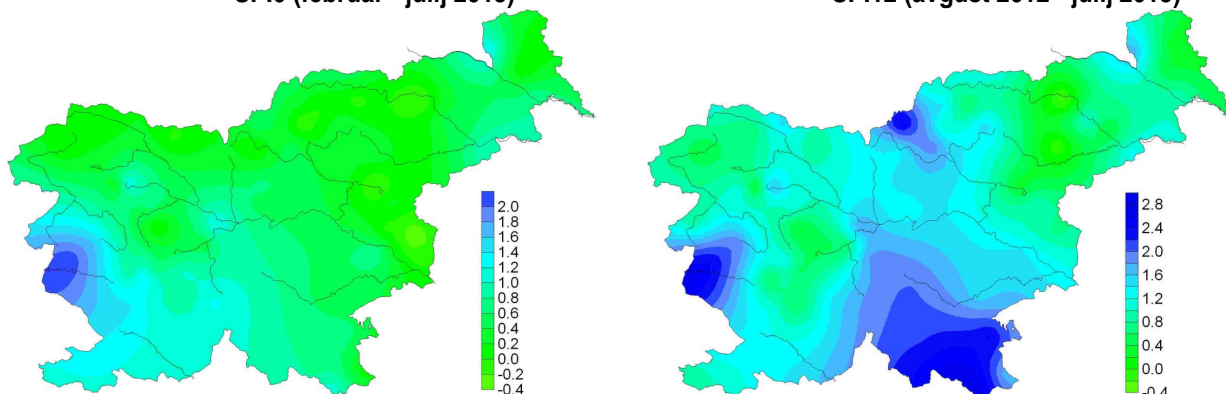
Odklon padavin (levo) in vodne bilance (desno) v 3. dekadi avgusta 2013 od povprečja (1971-2000)

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje. Pozitivne oziroma negativne vrednosti SPI indeksa še ne pomenijo moče oziroma sušnosti, pač pa le pozitivno oziroma negativno odstopanje padavin od dolgoletnega povprečja in v primeru velikih odstopanj nakazujejo izredno stanje. Vrednosti polletnega in letnega indeksa SPI so se, po pričakovanjih, glede na julijsko pomanjkanje padavin, znižale, vendar še vedno kažejo večinoma normalno stanje, mestoma tudi ekstremno odstopanje na mokro stran. Zelo in ekstremno mokro kažejo polletne vrednosti le še v spodnje Vipavski dolini, na Krasu in deloma v Goriških Brdih. Letne vrednosti pa poleg omenjenih območij izpostavljajo mokre dele tudi na Dolenjskem in Koroškem. SPI indeks za krajše časovno obdobje (SPI1 in SPI3) nam več pove o meteorološkem in kmetijskem stanju, SPI vrednosti za tako dolgo časovno obdobje pa nam povejo več o hidroloških razmerah.

SPI6 (februar - julij 2013)

SPI12 (avgust 2012 - julij 2013)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,0 do -1,49	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,5 do -1,99	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %